

Сьогодні українська діаспора – одна з найбільших серед інших планетарних етнічних поселень. Ця величезна людська спільнота поділена в окремих країнах полярними орієнтаціями, має численні громадські установи й організації, свої видавництва, журнали, газети, займається науковими дослідженнями. Це та частина нашого народу, яка служить джерелом знань про Україну й народи, що її населяють, їх історію, культуру, звичаї, прагнення.

**До 200-ліття відкриття
Гімназії вищих наук князя Безбородька й бібліотеки,**

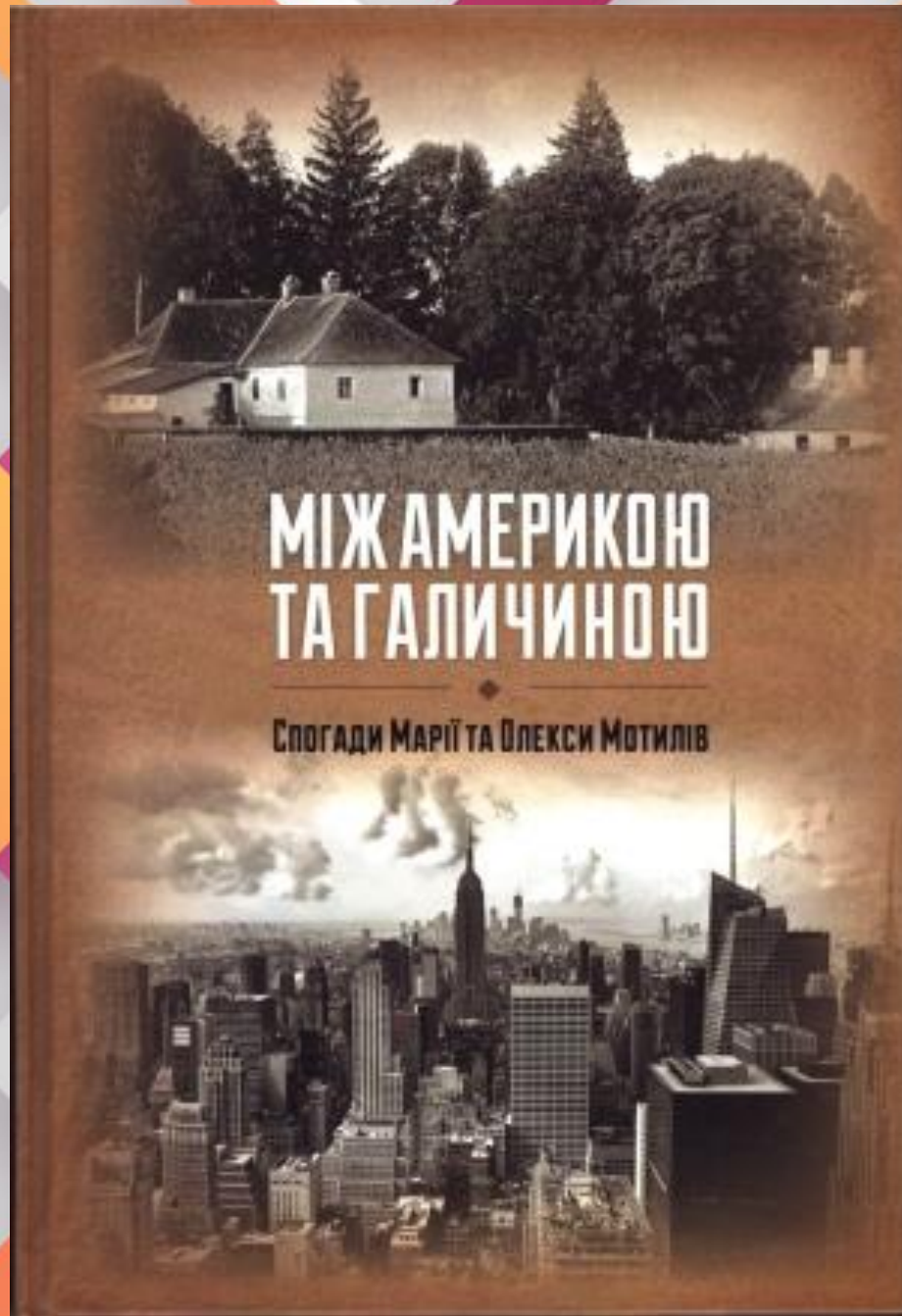
Марк Роберт Стех –

український канадський

літературознавець та письменник

зробив нам неоціненний подарунок у вигляді книжок українознавчої тематики із архіву відділення КІУСу при Торонтському університеті, виданих у Канаді і Америці, разом з цим духовно поріднивши українську Канаду з етнічною Батьківщиною.

Бібліотека дякує за ювілейний подарунок усім канадським меценатам і запрошує читачів до перегляду найбільш цікавих видань з історії української діаспори.

Між Америкою та Галичиною: Спогади / Програма дослідження модерної історії та суспільства України імені Петра Яцика; Ін-тут історичн. дослідж. ЛНУ імені Івана Франка; Канадський Ін-тут Українських Студій Університету Альберти. – Львів: Манускрипт – Львів, 2019, 160 с., 101 іл.

Толовним лейтмотивом цієї історії є втрати – людей, можливостей, сподівань, надій. Не диво, що люди в центрі уваги цих споминів.

Найбільше вражають портрети різних принагідно зустрінутих українців, євреїв, поляків та росіян, образи щоденного буття та безвихідь життя. Часто говориться, що українська Галичина опинилася між молотом і ковадлом у 1930 – 1940 рр., а між ними опинилися звичайні люди всіх національностей із звичайними життєвими проблемами. За таких обставин виживання стає пріоритетом як для людини, так і для народів.

В.Б. Євтух В.П. Трощинський А.А. Попок

ДАЛЕКОСХІДНІ УКРАЇНЦІ:

ІСТОРІЯ,
КУЛЬТУРА,
ФОРМИ
САМООРГАНІЗАЦІЇ

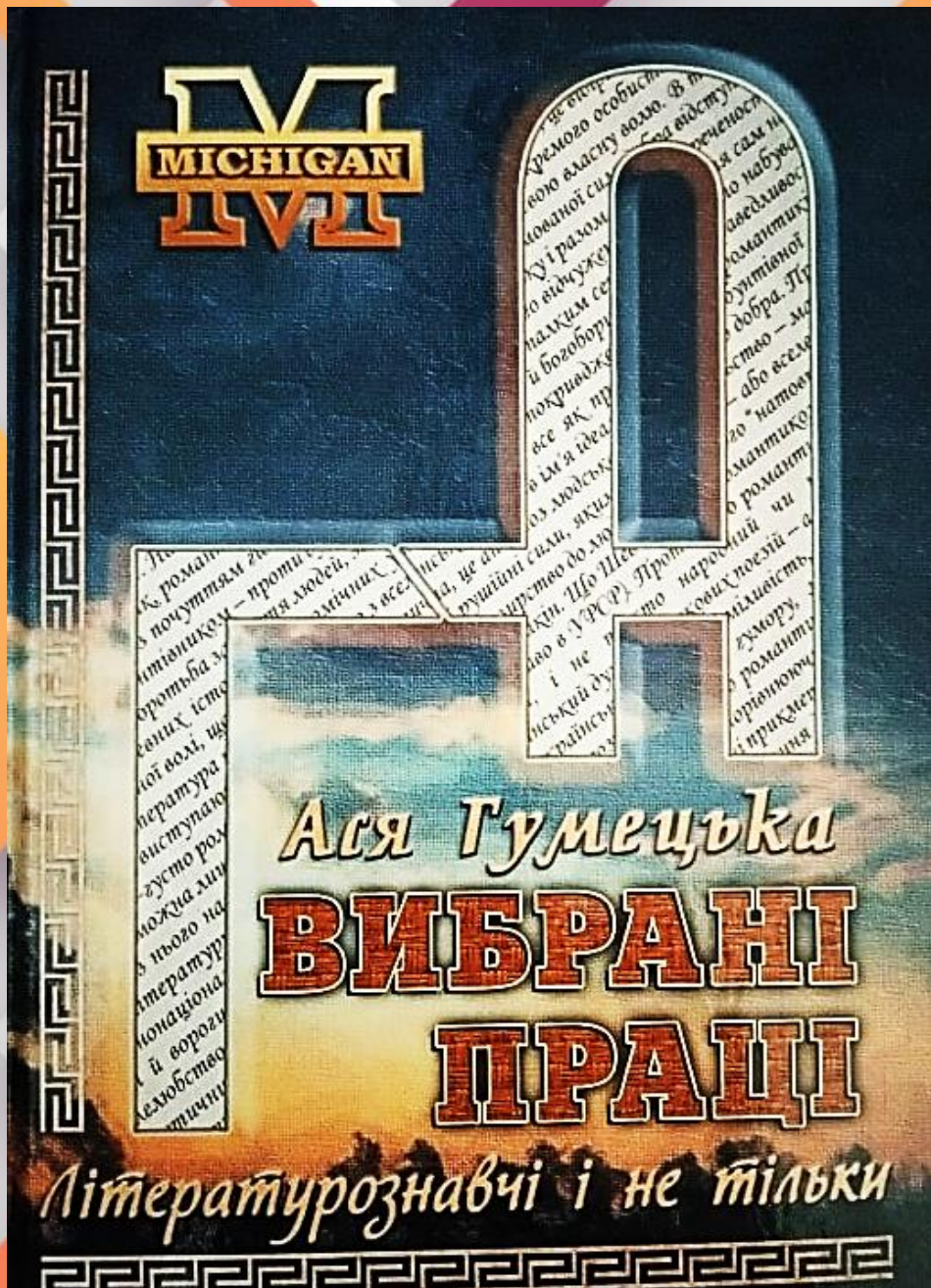

Євтух В. Б. Далекосхідні українці : історія, культура, форми самоорганізації / В. Б. Євтух, В. П. Трощинський, А. А. Попок. – К.: Альтерпрес, 2009. – 272 с.

4 та 10 березня 1883 р. з Одеси курсом на Владивосток вийшли три пароплави з 1588 переселенцями (257 родин, переважно вихідців з Чернігівщини) на борту. Так було покладено початок масового переселення українців на Далекий Схід.

Територія площею понад 1 млн. кв. км. півдня Далекого Сходу Росії, що увійшла в українську історію під назвами «Зелений Клин», «Нова Україна», «Зелена Україна», стала новою батьківщиною для десятків і сотень тисяч вихідців з українських земель. Українці невід'ємні від історії цього регіону. Вони корчували тайгу й вирощували хліб, розвивали промисловість. Про український компонент в етнічній мапі регіону свідчать самі назви сіл: Полтавка, Київка, Чернігівка та багато інших, незнищенна українська говірка, а головне – українська пісня. Об'єктом даного дослідження є українські діаспорні спільноти, як носії колективної етнічної та національної ідентичності на Далекому Сході – одному з місць найбільшого згуртування українства у Російській Федерації.

Гумецька А. Вибрані праці / Ася Гумецька; Українсько-Американська Асоціація Університетських Професорів.- Ньюйорк – Харків, 2011.-Майдан.- 832 с.

Автор цих вибраних творів, є відомим славістом, заслуженим професором Мічиганського університету, дійсним членом Українсько-Американської Асоціації Університетських Професорів, Української Вільної Академії Наук у США., Світового Конгресу Українців та Союзу українок америки.

У пропонованій збірці читачі зможуть ознайомитися з літературознавчим та мовознавчим доробком шановного славіста, а також з її автобіографією. Збірник включає статті, надруковані в славістичних журналах та українських часописах, а також доповіді, виголошені на різних семінарах та конференціях.

МИХАЙЛО ПАРАЩУК

ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ

Дмитро Степовик

Степовик Д. Скульптор Михайло Паращук: Життя і творчість / Дмитро Степовик .- Едмонтон - Торонто - Київ : Вид.-во Канадського інституту українських студій Альбертський університет. 1994 . -229 с.

З 85 прожитих років (1878 -1963) скульптор Михайло Паращук тільки молоді літа провів у рідній Таличині та три роки в Наддніпрянській Україні, в Києві. Решта його життя пройшла на чужині: у Польщі, Австрії, Німеччині, Франції, Болгарії тощо. Паращук – це типовий мистець-емігрант. Але дай Боже, кожному майстрові так послідовно й стійко утверджувати високу професійність у творчості і так плекати національні традиції, як це робив Паращук. Портрет і монументально-декоративна скульптура – ось два основні жанри, в яких працював Паращук. Використовуючи засоби давніх мистецьких стилів – барокко та класицизму, – він домогся великого розмаїття в пластичній інтерпретації образу. Про це і мовиться у монографії – на тлі цікавого, сповненого драматичних сторінок життя скульптора.

ДІТИ ЕМІГРАНТІВ

ПРО СЕБЕ

Сповіді.
Думки.
Судження...
БІЛЬ

RFE/RL

Діти емігрантів про себе. Сповіді. Думки. Судження...Біль. –
Львів: Артос, 2009.- 180 с.

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка» у рамках проекту «Назустріч новій хвилі» у 2008 році провів Міжнародний конкурс української творчої молоді «Діти емігрантів про себе», завдяки якому діти емігрантів отримали можливість яскраво і зворушливо розповісти про свої найпотаємніші переживання і драматичні наслідки сучасного заробітчанства. Пропонована книжка є продовженням унікального видання «Діти емігрантів про себе», в якому побачили світ у 2008 році 26 творів призерів Конкурсу. Друга частина видання містить твори 130 учасників Конкурсу. Це щира сповідь дітей про своє самотнє дорослішання, потребу матеріальної ласки та батьківської мужності у щоденному житті, яку вони талановито й відверто виклали за допомогою різних жанрів: новели, казки, вірша, п'єси, інтерв'ю, коломийок, малюнка.

ЮРІЙ ГАВРИЛЮК
ВІД ВОЛОДИМИРОВИХ ПОХОДІВ
ДО ЛІНІЇ КЕРЗОНА

JURIJ HAWRYLUK
OD WYPRAW WŁODZIMIERZA
DO LINII CURZONA

JURIJ HAWRYLUK
FROM VOLODYMYR'S PRINCIPALITY
TO THE CURZON LINE

Від Юрія Гаврилюка
Володимирів походів до лінії Керзона
з першого видання перекладеного з української мови

Гаврилюк Ю. Від Володимирових походів до лінії Керзона /
Юрій Гаврилюк .- Торонто : Білосток, 2013.-608 с.

Неможливо переоцінити значення для українського читача систематичного і системного дослідження історії давніх етнічних українських теренів, розташованих зараз у межах Республіки Польща, щодо яких понад півстоліття тому з'явилася кон'юнктурно-публіцистична назва «Закерзоння». Складна історія цього краю, сповнена як блиском періодів розквіту, так і прірвами занепадів, катастрофічних катаклізмів. А проте народні джерела незнищимі, й вони постійно регенеруватимуть аж ніби із забуття одвічний дух сотень поколінь, що сіяли хліб і творили пісню над Бугом і Нарвою, мислили життя свого народу на просторі від Сяну до Дону.

Юрій Гаврилюк – подвижник свого краю, історик, який бачить не лише минуле, а й працює задля майбутнього.

Віталій Макар

СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ У ПОЛІЕТНІЧНЕ СУСПІЛЬСТВО КАНАДИ

Чернівці
Видавництво "Прут"
2006

Макар В. Ю. Соціально-політична інтеграція українців у поліетнічне суспільство Канади.- Чернівці : Прут, 2006.- 284 с.

Актуальність даного дослідження зумовлена тим, що вихідці з українських земель та їх нащадки у Країні кленового листка, як інколи образно називають Канаду, складають поважний відсоток від загальної чисельності населення держави загалом, посідаючи дев'яте місце за кількісними вимірами серед інших етнічних груп. Проживаючи у Канаді понад сто років, українці зарекомендували себе як цілком достойні її громадяни, котрі досягли значних успіхів у всіх сферах суспільного життя. Українська етнічна група Канади належить до найбільш помітних українських діаспорних угруповань з огляду як на свою самоорганізацію, так і її впливу на внутрішню та зовнішню політику.

Іван РУСНАК, Світлана РОМАНЮК

УКРАЇНСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО В КАНАДІ

Руснак І. Українське шкільництво в Канаді / І. Руснак,
С. Романюк. – Снятин : Прут Принт, 2002. – 352 с.

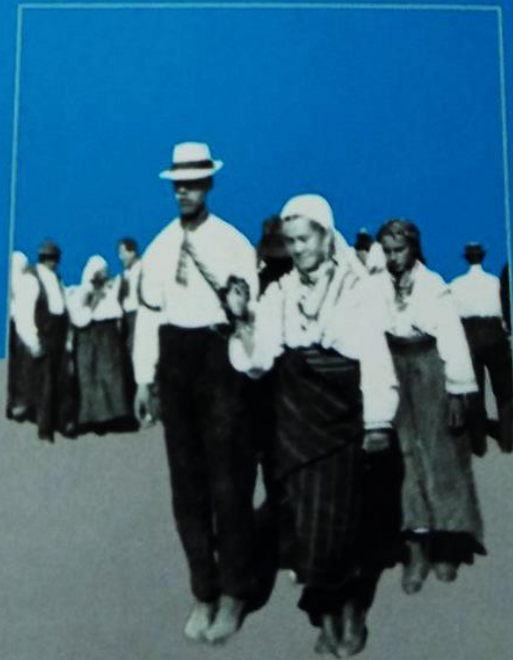

В посібнику висвітлюється розвиток української національної освіти в Канаді від її зародження в 1898 році і впродовж ХХ століття.

Показано закономірність еміграції українців до Канади, формування етнічної спільноти як передумови еволюції українського шкільництва. Розкрито етапи і тенденції розвитку системи національної освіти й виховання канадських українців, роль громадських культурно-просвітницьких і учительських організацій у цьому процесі. Проаналізовано найголовніші здобутки українських педагогів Канади в дидактичному забезпеченні системи рідномовного навчання, виявлено основні тенденції державної політики щодо освіти національних меншин.

Андрій Нагачевський

ПОБУТОВІ ТАНЦІ КАНАДСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Нагачевський А. Побутові танці канадських українців.
К. : Родовід . – 2001. -191 с.

У ХХ столітті український танець в своїй сценічній традиції завдяки своїм привабливим, динамічним та складним формам здобув широке визнання, як у Європі, так і Північній Америці. У Канаді функціонує сьогодні близько 230 груп та шкіл українського танцю, в котрих беруть участь до 10.000 молодих людей. Український танець став помітним і суттєвим явищем усієї канадської культури, займаючи поважне місце під час великих багатонаціональних гала – концертів і фестивалів по всій Канаді. Тема дослідження в даній книзі – якраз українські танці в їх первинному побутуванні. Побутові танці існували найдовше, а до деякої міри продовжують існувати й досі у віддалених сільських районах канадських прерій, де проживає значна кількість українців. Вони були складовою частиною репертуару забав у середовищі українських емігрантів та їх нащадків.

ЗАХІДНЬОКАНАДСЬКИЙ ЗБІРНИК

6

Едмонтон – Острог
2012

Західньоканадський збірник. Т. XLV. Ч.6. / Наукове товариство ім. Шевченка в Канаді. – Едмонтон ; Острог: Національний університет «Острозька академія», 212. - 436 с.

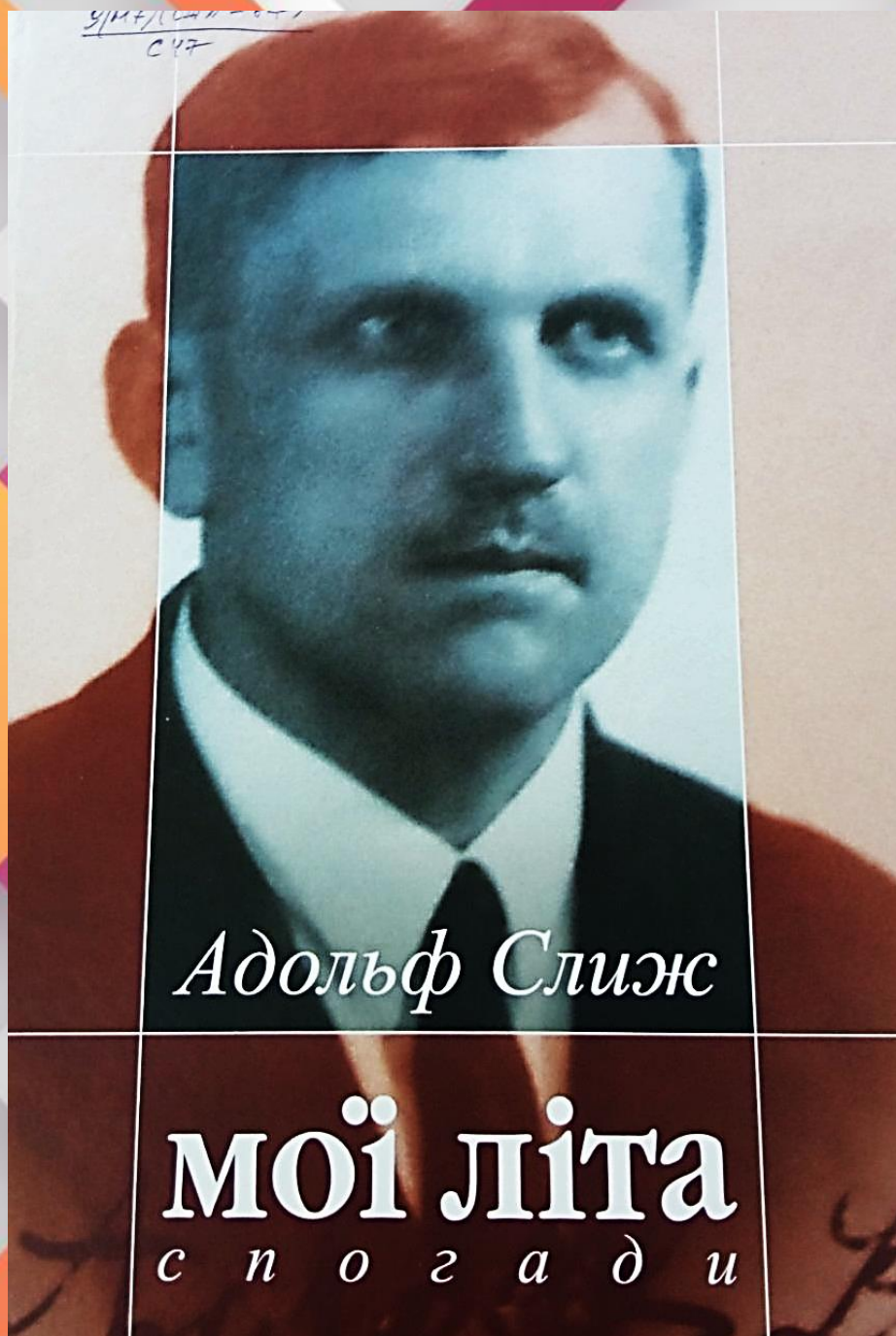

Шостий том «Західньоканадського збірника» присвячений 120-річчю перебування українців у Канаді. Основна тема збірника – висвітлення різноманітних аспектів життя української діаспори в Канаді, насамперед у Західній Канаді. Тут представлені матеріали авторів різних поколінь із Канади й України.

В збірнику висвітлено участь українців у суспільному житті Канади, причини відставки першого прем'єра Альберти українського походження Еда Стельмаха та спроби ранніх українських переселенців заснувати селище ім. Шептицького.

З інших сторін західноканадського досвіду висвітлено релігійне життя, українські танці, театр, музика, малярство тощо.

У/М/Л/С/Т/...
С/У/Т

Адольф Слиж

МОЇ ЛІТА
с п о г а д и

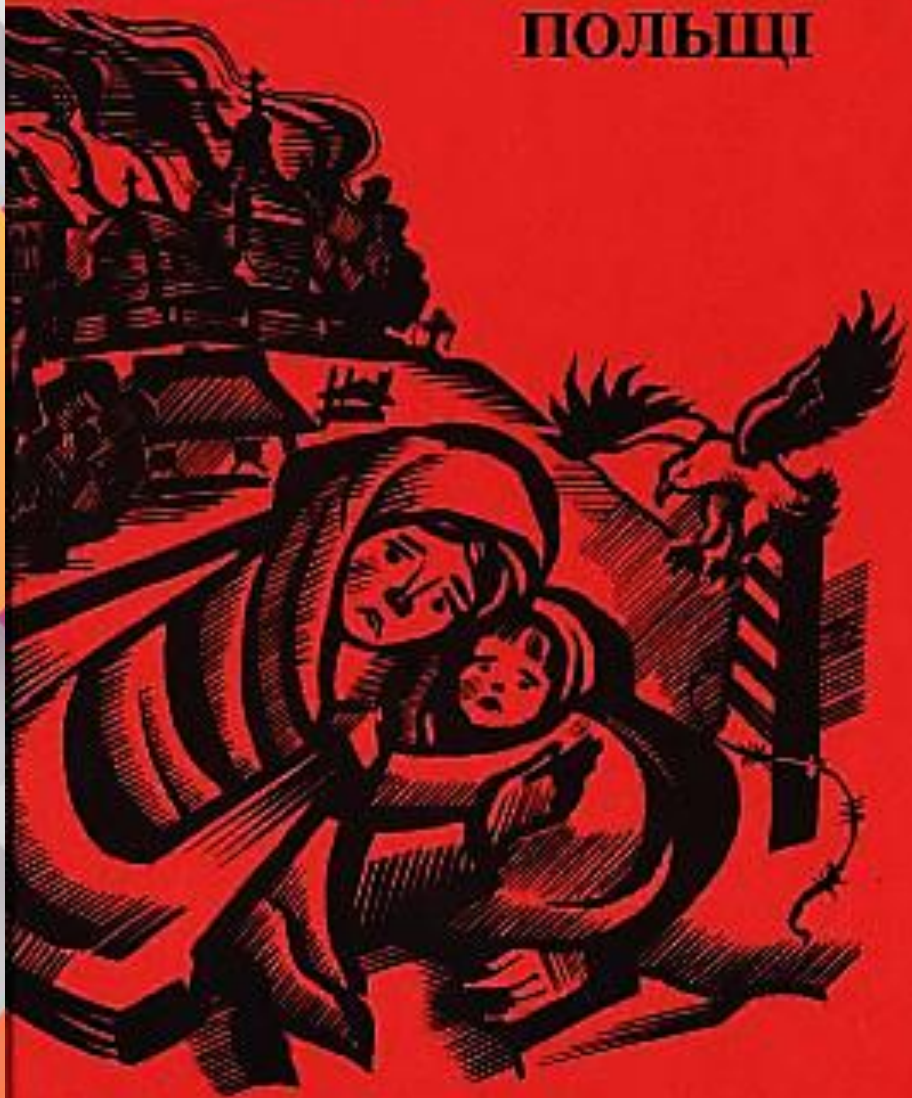
Слиж А. Мої літа: спогади. – Львів: Манускрипт, 2014.- 156 с.

Під час Другої світової війни українська інтелігенція Західної України опинилася в пастці між тоталітарним режимом нацистської Німеччини і Радянського Союзу та прагненням польської еліти відновити своє панування в краю. Багато хто з інтелігенції, як і сім'я Слижів, наприкінці війни потрапили на Захід і пізніше зіграли важливу роль в житті української діаспори. Ця тема і багато інших відображені в мемуарах д-ра Адольфа Слижа.

Володимир СЕРГІЙЧУК

ТРАГЕДІЯ УКРАЇНЦІВ ПОЛЬЩІ

**Сергійчук В. І. Трагедія українців Польщі / В. І. Сергійчук.-
Тернопіль: Книжково-журнальне вид.-во «Тернопіль», 1997. –
440 с.**

Протягом усієї історії України батьки наші і ми вічно сумуємо за гіркою долею синів і дочок своїх, розсіяних по широких світах.

Найбільшого ж горя зазнали ті українці, що опинилися в повоєнний час у межах нинішньої Польщі. Їх насильно вигнали з рідної землі – кого в сталінську Україну, а багатьох і на непривітну західну чужину.

Якраз документи, що півстоліття ховалися в спецхранах Радянської України, допомагають відтворити всі етапи трагедії українців в Польщі. Більшість з них публікуються вперше.

Дякуємо за перегляд!
Запрошуємо до бібліотеки!

Виставку підготувала завідувач відділу
комплектування та наукового опрацювання
документів **Бойко Л. Г.**